

DZIEŃ TRADYCJI SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

8 lutego obchodzony jest Dzień Tradycji Służby Więziennej.

Marszałek Józef Piłsudski 7 lutego 1919 roku podpisał dekret ustanawiający struktury zarządzania w resorcie więziennictwa, a następnego dnia wydał dekret w sprawie tymczasowych przepisów więziennych. Święto Służby Więziennej jest okazją, by przypomnieć o tym wydarzeniu i oczywiście docenić pracę funkcjonariuszy. Święto od 2010 roku ma charakter oficjalny, gdyż powstało na mocy zapisu ustawy o Służbie Więziennej.

Za początek polskiego systemu więziennictwa uznaje się dzień 8 lutego 1919 roku, kiedy marszałek Józef Piłsudski, Naczelnik Państwa, wydał dekret w sprawie tymczasowych przepisów więziennych. W ten sposób ustalił zasady i organizację więzień na terenie naszego kraju. Mimo, że dekret ten miał charakter tymczasowy (funkcjonował przez 10 lat), stworzył podwaliny polskiego systemu penitencjarnego. Było to o tyle ważne, że nasz kraj dopiero co odzyskał niepodległość, a trudno wyobrazić sobie właściwe działanie państwa bez sprawnego aparatu więziennictwa.

W dekrete z 7 lutego ustanowiono okręgowe dyrekcje więzienne. Były to instytucja, które łączyła Ministerstwo Sprawiedliwości i jednostki penitencjarne. Powołano pięć okręgów: Warszawa, Mokotów (później Siedlce), Łódź, Lublin i Kielce. Instytucje te zajmowały się regulaminem życia więziennego oraz kontrolą zakładów karnych w zakresie finansów, administracji i gospodarki. Dekret oparto na rosyjskim modelu zarządzania jednostkami penitencjarnymi, ponieważ większość przejętych więzień i aresztów znajdowała się pod administracją carską. Przejmowanie obiektów z terenów wszystkich zaborów ostatecznie udało się w 1923 roku. Jako że zaborcy nie zatrudniali polskich funkcjonariuszy, rozpoczęto szkolenia nowych funkcjonariuszy. Równocześnie podjęto się remontów zakładów karnych, budowano nowe (w tym więzienie w Tarnowie, należące wówczas do najnowocześniejszych w Europie), podniesiono racje żywnościowe dla skazanych, uruchomiono zakupy centralne, które miały na celu zapewnienie odpowiednich materiałów włókienniczych, odzieży i obuwia dla osadzonych i funkcjonariuszy. Postawiono na nowoczesną resocjalizację, która zakładała wyrobienie w więźniach nawyku pracy. W tym celu przy obiektach więziennych powstawały warsztaty i gospodarstwa rolne. Zarobione pieniądze osadzeni mogli spożytkować na zakupy w kantynie lub zatrzymać do czasu wyjścia na wolność. Budowano również przywięzienne szpitale, szkoły i kaplice.

mjr Artur Rajkowski